

اصفهان ، نصف جهان

دانش آموز خوبیم ، یک سوال دارم : سفر دوست داری؟ حتما می گویی در این اوضاع مگر می شود به سفر رفت؟ حق با شمامست ؛ ولی ما می خواهیم در این درس شما را به یک سفر خاطره انگیز ببریم.

در دنیا هزاران شهر کوچک و بزرگ وجود دارد اما فقط تعداد کمی از آن ها در جهان معروف هستند. اصفهان یکی از شهرهای معروف جهان است. پس آماده باش تا در این درس با این شهر معروف آشنا شویم.

همسفر عزیز پیش به سوی اصفهان ، نصف جهان

در نقشه‌ی ایران، شهر اصفهان را پیدا کن. نام استانی که این شهر در آن قرار دارد چیست ؟

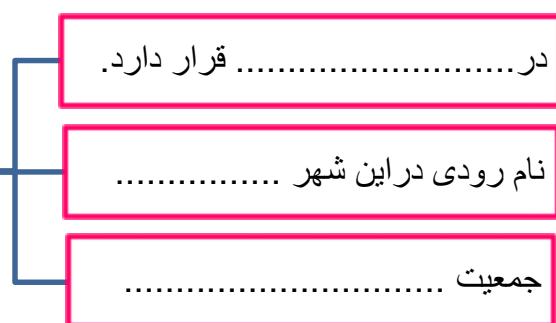
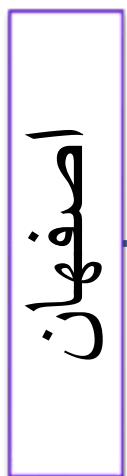
از شهر محل سکونت خود تا شهر اصفهان یک خط بکش. این خط مسیر فرضی سفر شما تا اصفهان است. نام چند شهر که در این مسیر از آنها می گذرید را بنویس.

بعد از انجام فعالیت بالا، با هم ببینیم در این سفر، درباره‌ی شهر اصفهان چه مطالبی را یاد می گیریم :

اصفهان در **کوهپایه‌های زاگرس** قرار دارد و رود **زاينده رود** از وسط آن عبور می کند.

جمعیت شهر اصفهان حدود دو میلیون نفر است و این شهر بعد از **تهران** و **مشهد** پرجمعیت ترین شهر ایران است .

حالا که این اطلاعات اولیه را یاد گرفتیم، نمودار زیر را کامل کن تا بتوانیم به سفر خود ادامه دهیم.

تاریخچه‌ی اصفهان

در درس قبل یاد گرفتی که با گسترش دین اسلام در جهان ، مسلمانان تحت تاثیر قرآن و آموزه‌های دینی در زمینه‌های مختلف پیشرفت کردند . جالب است که بدانی در این دوره‌ها شهر اصفهان چند بار در زمان‌های مختلف به عنوان پایتخت ایران انتخاب شد!

اما **اوج شکوفایی شهر اصفهان** در دوره‌ی **صفویه** بود .

می‌دانی چرا؟ چون شاهان صفوی از صنعتگران ، معماران ، هنرمندان و دانشمندان حمایت می‌کردند و آن‌ها را به اصفهان می‌آوردند تا این شهر را به زیباترین و باشکوه ترین شکل بسازند. به همین دلیل است که به اصفهان ، **نصف جهان** می‌گویند.

مکان‌های تاریخی اصفهان

در شهر اصفهان ده‌ها اثر تاریخی وجود دارد . فعالیت بعدی را انجام دهید تا برویم سراغ مهم‌ترین آثار تاریخی اصفهان .

فعالیت

به نقشه‌ی گردشگری شهر اصفهان در کتاب مطالعات اجتماعی خود مراجعه کن. (صفحه ۵۷)

نام مکان‌های دیدنی و آثار تاریخی را پیدا کرده و آن‌ها در جدول زیر دسته‌بندی کن. می‌توانی از راهنمای کنار نقشه هم کمک بگیری.

موزه‌ها	آثار باستانی

میدان امام (نقش جهان)

این میدان به فرمان شاه عباس صفوی در مرکز شهر اصفهان ساخته شد.

اطراف این میدان بناهای بزرگ و باشکوهی قرار گرفته اند. به تصویر میدان نقش جهان

در کتاب خود نگاه کن و نام چهار بنای مهم که در چهار طرف میدان است را بنویس. (صفحه ۵۷)

مسجد شیخ لطف الله

این مسجد [به فرمان شاه عباس](#) ساخته شد تا شیخ لطف الله که عالم بزرگی بود در آن نماز جماعت برگزار کند و به

تدریس شاگردانش بپردازد . ساختن این مسجد حدود ۱۸ سال طول کشید.

این مسجد گنبد بسیار زیبایی دارد .

[گنبد](#) یکی از نشانه های معماری اسلامی است .

مسجد امام (مسجد جامع عباسی)

این مسجد [چهار ایوان](#) در چهار جهت جغرافیایی دارد. هر یک از مناره های این مسجد [بیشتر از ۴۰ متر](#) ارتفاع دارد.

داخل هر مناره پلکان های مارپیچ وجود دارد که در زمان قدیم از آن بالا می رفتند تا اذان بگویند یا خبررسانی کنند.

در زمان ساخته شدن این مسجد در اطراف شهر اصفهان [معدن سنگ مرمر](#) کشف شد.

فعالیت

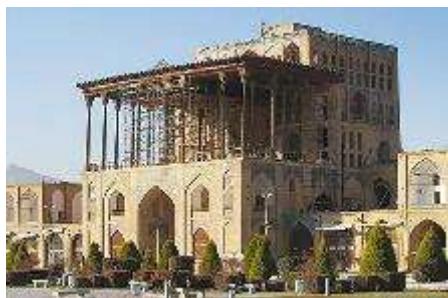

به تصاویر بالا نگاه کن . با پرس و جو از بزرگ ترها و مراجعه به کتاب یا منابع اینترنتی به سوالات زیر پاسخ بده :

- ۱- نام این نوشه ها که بر روی سنگ و کاشی می نویسند چیست ? .....
- ۲- این نوشه ها بیشتر در چه مکان هایی دیده می شود؟ .....
- ۳- در دوران اسلامی معمولاً چه نوشه هایی را این گونه می نوشتند؟ .....
- ۴- نوشه های مسجد امام اصفهان کار کدام خطاط مشهور است ? .....

کاخ عالی قاپو

شاه عباس صفوی در این کاخ به امور کشور می رسید و از ایوان این کاخ چوگان بازی ، جشن ها یا رژه های سربازان که در میدان نقش جهان بودند را تماشا می کرد.

این کاخ شش طبقه و حدود پنجاه اتاق دارد .
در داخل تالارها و اتاق ها، نقاشی های مینیاتوری زیبایی هست که کار استاد **رضاعباسی** است .

فعالیت

الف – بعد از پایان این درس، خود را در شهر اصفهان تصور کن. در این سفر تخیلی به مکان های دیدنی و آثار تاریخی سر بزن و در آخر؛ خاطره این سفر را در چند خط بنویس.

ب – در مورد سوغاتی های شهر اصفهان تحقیق کن و نام چند مورد را بنویس.

سفر امروز ما هم به پایان رسید

خوش و سلامت باشید